

Sklerosering af karudvidelser på benene

Hvorfor får man karudvidelser på benene?

Årsagen til karudvidelser på benene er i mange tilfælde arveligt betinget, og de udvikler sig ofte over en længere periode. Graviditeter, stående arbejde og årebetændelse kan ligeledes være medvirkende årsager. I sværere tilfælde dannes egentlige åreknuder som skyldes at klapperne i de større vener er ødelagte og der kommer tendens til hævede ben. I de tilfælde er det en fordel at få undersøgt og behandlet disse venedefekter, før man skleroserer de overfladiske kar, da effekten herved bliver mere varig. Der er ikke nogen risiko ved at fjerne de overfladiske blodkar, da de ingen funktion har i forhold til blodkredsløbet. Derfor kan de uden problemer fjernes permanent.

Sklerosering

Sklerosering er den mest benyttede metode til at fjerne skæmmende blå og røde karudvidelser på ben. Behandlingen foretages ved at der med en meget tynd nål indsprøjtes en vævsirriterende væske, aethoxysklerol, i de synlige blodkar. Dette fremkalder en irritation i karvæggen, så karret klapper sammen og nedbrydes. Behandlingen er primært egnet til små og mellemstore karsprængninger, hvor det er muligt, at få en fin nål ind i karret. Har man helt fine blodkarsprængninger, kan sklerosering med fordel kombineres med en efterfølgende laserbehandling.

Hvem kan behandles?

Det er vigtigt at man føler sig alment vel og ikke er syg med feber, influenza og lignende. Gravide og ammende kan ikke behandles, da man ikke ønsker at løbe nogen risiko for barnet. Ligeledes frarådes behandling af personer med sukkersyge, da de generelt har en tendens til langsom og dårlig sårheling, hvilket kan være et stort problem på benene. Endelig er jeg tilbageholdende med at behandle personer der er i behandling med blodfortyndende medicin.

Før behandlingen

Det er vigtigt, at man ikke er for solbrun, når man møder til behandling, da dette gør det vanskeligere at se karrene. Samtidig giver det en øget risiko for at behandlingen medfører en brunlig misfarvning (postinflammatorisk hyperpigmentering) svarende til de behandlede kar. Ligeledes skal man undgå solbadning og solarium i helingsfasen, da dette også kan give misfarvninger i det behandlede område. Misfarvningerne kan dog også komme helt af sig selv uden at man har fået nogen form for sol, og skyldes da jernaflejringer i huden efter de bristede kar. Skulle de brunlige misfarvninger opstå kan de let fjernes med en laser efterfølgende.

Efter behandlingen

Umiddelbart efter behandlingen vil du føle en let svie i området, og de behandlede kar bliver røde og let hævede. Karrene vil danne et fint sår under huden som heler op i løbet af nogle uger. Er der tale om større kar kan der gå helt op til 2-3 måneder før huden er normal igen. Det er således vigtigt at man er tålmodig, da det endelige resultat først kan vurderes efter et par måneder.

Støttestrømper

Det er en god idé at anvende en støttestrømpe (kompressionsstrømpe klasse I eller II) i den første uge efter behandlingen. Det gælder især hvis karrene er store eller der er tale om såkaldte insufficiante kommunikanter, da man så kan forvente et bedre resultat af behandlingen. Samtidig oplever de fleste at det er rart at gå med støttestrømpen i helingsforløbet.

Kompressionsstrømper kan købes hos Matas, på Apoteket eller hos Sahva Care. Sig til ekspedienten at du skal have behandlet nogle karsprængninger på benene, så ved hun hvad du har brug for. Medbring strømperne til selve behandlingen, da de helst skal på umiddelbart efter behandlingen.

Bivirkninger

Ud over de almindelige bivirkninger ved behandlingen, som allerede er nævnt, kan der i forbindelse med sklerosering også opstå små sårddannelser ved indstikstederne, hvis noget af den indsprøjtede ætoxysklerol løber ud i vævet. Disse sår kan være uger om at hele og giver også risiko for ardannelse. Ligeledes kan der i sjældne tilfælde fremkomme en overfladisk veneblodprop med forbigående smerte og hævelse på stedet.

I ekstremt sjældne tilfælde kan der ses en generel allergisk reaktion (anafylaktisk shock) mod ætoxysklerol, som nødvendiggør akut behandling. Det kan dog kun ske hvis du tidligere er blevet behandlet med ætoxysklerol og således er sensibiliseret.

Sklerosering af karudvidelser på benene

Forventet effekt af behandlingen

Hvor god effekt der vil være af en enkelt behandling afhænger af mange forskellige faktorer, såsom karrenes størrelse, lokaliseringen på benene og blodgennemstrømningshastigheden. Hvis der er tale om få og små kar er det oftest kun nødvendigt med en enkelt eller 2 behandlinger. Udtalte karforandringer kan nødvendiggøre flere behandlinger. Der skal gå mindst 6-8 uger mellem hver behandling, da huden skal have lov til at hele.

Det er min opfattelse at der skal kunne ses en tydelig effekt efter den første behandling, ellers er der ingen mening i at forsætte. I stedet må man ty til andre behandlingsmuligheder, eller i sidste ende acceptere at leve med sine karforandringer.

Information og samtykke

Når du har læst denne skriftlige information, vil du, i forbindelse med forundersøgelsen få mundtlig information om behandlingen og mulighed for at stille spørgsmål. Du er velkommen til at medbringe en ven eller pårørende til forundersøgelsen, da to lytter og husker bedre end én.

Er der medicinsk indikation for din behandling, såsom hvis du lider af små åreknuder eller insufficiente kommunikanter, kan du modtage behandling samme dag. Er dine gener alene af kosmetisk art, skal der, efter at du har modtaget den mundtlige information, være mindst 2 dages betænkningstid, før du giver dit samtykke til behandlingen.